

i det Tilfælde at kunne gjøre det Samme som den private Mand, nemlig lade Gjælden blive uforandret; ved at betale med sine Activer. Der er endvidere en meget betydelig Post, som fremtræder paa Budgettet, og som man har fundet der i de senere Aar, nemlig Udgiften til Jernbanebygninger, der ere beregnede til at ville medtage 2,100,000 Rd. Jeg troer nu, at det ikke er ganske correct at regne Udgifter af denne Art til samme Klasse som alle de øvrige Udgifter, der figurere paa Budgettet. Det er nemlig min Opfattelse af Jernbanerne, at de ere et Activ, som Staten erhverver, og som den altsaa i paa kommende Tilfælde vil kunne være berettiget til at ombytte med et andet Activ. Nu vil man uden Tvivl hertil svare: Ja, det er godt nok, men vi give vore Obligationer, der svare 4 pCt., for Jernbaner, som maaskee ikke ville svare 1 pCt.! Dertil vil jeg imidlertid sige, at de indirecte Fordele, der opnaaes gennem Udviklingen af Landets materielle Kræfter, som befordres ved Jernbanerne, ere en Værdi, som Staten ikke skal kaste Brag paa, og som vel ialfald for en god Deel kan veie op mod det Rentetab, som Staten muligens kunde komme til at lide. Dertil kommer endnu, at der er et berettiget Haab om, at Trafikken paa Jernbanerne efterhaanden vil tillage, og Indtægterne af dem som Folge deraf indflyde rigeligere i Statskassen.

Naar jeg nu altsaa i Henhold til disse mine Bemærkninger vilde være mere dristig end den høitærede Finansminister i at gjøre Brug af Activerne, idet jeg nemlig istedetfor, at Forslaget gaar ud paa deraf iaar kun at tage 2,900,000 Rd. ikke vilde tage i Betænkning til Berigtiggelse af Afdragene paa Statsgjælden at tage 2,450,000 Rd. og til Jernbanebygningerne yderligere 2,100,000 Rd., altsaa en samlet Sum af 4,550,000 Rd., da vil det være Thing see, at ad den Vej vilde Underbalancen reduceres ikke ubetydeligt, nemlig til 450,000 Rd. Jeg skal imidlertid villig erkjende, at det Greb i Activerne, som jeg saaledes vilde foreslaae, maaskee fra mange Sider vilde synes for dristigt, og det er da ogsaa naturligt, at man undersøger, om der ikke iblandt Budgettets Udgifter kunde findes eet eller andet Punkt, hvor der kunde spares.

Det er i sin Orden, at jeg paa dette Stadium af Sagen kun taler om de større Summer og søger Besparselserne i de Undercontit, der findes paa de Steder i Budgettet, hvor de største Generalsummer findes. Jeg vil da først omtale § 17, der omhandler Pensionsvæsenet. Der begjæres i Finansforslaget bevilget dertil et Beløb af 1,900,000 Rd. omtrent 10% af samtlige Budgettets calculerede Udgifter, naar jeg ansetter disse til 20,000,000 Rd. og ikke medregner Afdragene paa Statsgjælden. Jeg skal villig erkjende, at det er en svær Byrde, der saaledes hviler paa Statskassen; men da den knytter sig til de bestaaende Tilstande og ialfald neppe i det kommende Finantsaar tør ventes lettet, kan der heller ikke nu ved denne Behandling her paa regnes nogen synderlig Besparselse. Indenrigsministeriets Budget er opført med 2,900,000 Rd., men deraf medgaae som bemærket de 2,100,000 Rd. til Jernbaneudgifter, og de andre mindre Beløb skal jeg paa dette Stadium af Sagen ikke indlade mig paa. Noget Eignende gjælder Justitsministeriets Budget, der er opført med 1,100,000 Rd., og Cultusministeriet, der fremtræder med 400,000 Rd. Med Hensyn til det sidstnævnte Ministerium skal jeg bemærke, at den forlangte Sum vel er noget højere end ifjor; men flere af de Forholdelser, som den høitærede Cultusminister har foreslaaet, er jeg for mit Bekommende aldeles enig i. Navnlige maa jeg udtale min Glæde over, at der blandt disse Forholdelser ogsaa er een, der vedrører Tilskudet til Folkehøjskolerne, en Udgift, der dog ikke falder paa selve Statskassen, men bliver at udrede af andre Midler. — Jeg kommer dernæst til §§ 22 og 23, nemlig Krigsministeriets og Marineministeriets samlede Budgetter. Deres ordinære Udgifter ere calculerede til 6,000,000 Rd., og extraordinært begjæres i § 25 870,000 Rd. Dette bliver paa det Nærmeste 7,000,000 Rd. eller 41 pCt. af hele den budgetterede Indtægt og 35 pCt. af samtlige Udgifter. Der er desuden stillet yderligere Forlangender i Udfigt, blandt Andet til Beklædning af Forstærkningsbatalionerne, og saaledes ville end ikke de 7,000,000 Rd. aldeles nåagtig staae til. Der er Ingen, der mere levende end jeg